

<p>Project Veilig Opleiden</p> <p><i>'Speel open kaart'</i></p> <p>LOVAH Nederland Koos ten Thije</p>	<p>Aangenomen in BV Landelijk LOVAH op 19-12-17</p>
--	---

1. De aanleiding voor het project 'Veilig Opleiden'

Het Landelijk LOVAH bestuur constateert dat de aios huisartsgeneeskunde nog te vaak in een onveilige opleidingssituatie verkeert. De factoren die hieraan bijdragen zijn in twee groepen te vatten. Ten eerste de kwetsbaarheid die de afhankelijke positie van een aios ten opzichte van de huisartsopleider, instituut medewerker en stagebegeleider met zich meebrengt. Ten tweede de aanzienlijke variatie en slechte toegankelijkheid van de door de opleidingsinstituten gehanteerde protocollen, kwaliteitscriteria en evaluatiemethoden bij 'problemen in de opleiding'.

Ter illustratie hiervan blijkt in de 3-jaarlijkse NIVEL enquête onder aios over de huisartsopleiding dat 34% van de 54 ontkoppelde aios, '(zeer) ontevreden' is over de begeleiding rondom de ont koppeling. Hierin bestaan aanzienlijke verschillen tussen de instituten.¹

Uit de gesprekken en reeds gestarte initiatieven vanuit de Huisartsopleiding Nederland (HN), de opleidingsinstituten, opleiders en de LOVAH afdelingen blijkt dat de motivatie er is om deze problemen aan te pakken. Een mooi voorbeeld hiervan is het project over 'vermeend disfunctioneren' waarin instituten, opleiders en aios samenwerkten. Opnieuw is goede afstemming essentieel om tot uniformiteit en een efficiënte samenwerking te komen. Het LOVAH bestuur grijpt deze punten aan voor het 'Project Veilig Opleiden'.

2. Visie

Uit onderzoek naar conflict- en onderhandelingsituaties blijkt dat voor een duurzame en intensieve samenwerking geldt dat 'het spelen van open kaart' over ieders motivatie, wensen en eisen leidt tot 'win-win' uitkomsten, waarbij alle partijen profiteren. Terwijl het 'achter de hand houden van kaarten' leidt tot 'winlose' uitkomsten, waarbij een positief resultaat voor één partij ten koste gaat van het resultaat van de andere partij.² Voor een optimale huisartsopleiding is een

¹ Heiligers, P. J. M., L. F. J. van der Velden, and R. S. Batenburg. "De opleiding tot huisarts opnieuw beoordeeld in 2014." *Een onderzoek onder huisartsen in opleiding en alumni*, 2014.

² Lewicki, Roy J., et al. *Essentials of negotiation*. Boston, MA: McGraw-Hill/Irwin, 2011.

duurzame en intensieve samenwerking tussen aios en andere betrokkenen essentieel. Onze visie luidt dan ook: *'Veilig opleiden, speel open kaart'*

3. Doelstelling

Het uiteindelijke doel is het creëren van een veilig opleidingsklimaat voor aios huisartsgeneeskunde. (Tabel 1)

Dit einddoel willen we bereiken door het behalen van onze volgende drie hoofddoelen, te weten:

1. 'Het creëren van een 'open kaart' benadering van alle betrokken partijen in feedback- & probleemsituaties tijdens de opleiding, zodat de aios zich altijd veilig voelt om problemen te bespreken.
2. Een landelijk uniform en transparant beleid ten aanzien van de procedures rondom 'vermeend disfunctioneren' van aios/aiotho, huisartsopleider, instituut medewerker, stagebegeleider of promotor, 'onvoldoende beoordeling van aios', 'ontkoppeling tussen aios en hao' en 'no go beslissingen van aios'.
3. Een actieve rol voor de LOVAH bij de opzet en evaluatie van de bij hoofddoelen 1 en 2 genoemde punten.

4. Werkwijze

4.1 Actieplan Huisartsopleiding Nederland

Om onze hoofddoelen te behalen zal het landelijk LOVAH bestuur een actieplan opstellen en dit voorleggen aan HN. In dit rapport worden 'SMART geformuleerde' praktische eisen aan en handreikingen voor de huisartsopleiding genoemd.

Wanneer deze door de HN worden opgenomen in het beleid van lokale opleidingsinstituten zal dit leiden tot realisatie van onze hoofddoelstellingen. Na het aanbieden van het actieplan zal de LOVAH zich inspannen om de actiepunten geïmplementeerd te krijgen in de huisartsopleiding.

4.2 Opstellen actieplan

De drie eerder genoemde hoofddoelstellingen zullen in het rapport worden uitgewerkt. Per hoofddoelstelling zijn daarbij enkele subdoelstellingen geformuleerd zoals weergegeven in tabel 1. In het actieplan zal per (groep van) subdoelstelling een uitwerking worden gemaakt.

4.3 Tijdsplanning van het project

De projectplanning van het Project Veilig Opleiden is weergegeven in tabel 2. In grote lijnen is dit proces onder te verdelen in de volgende fasen: voorbereiden, initiëren, uitwerken, aanbieden, onderhandelen en implementeren van het adviesrapport. Het tijdspad van deze fasen is grafisch weergegeven in de linker kolommen van tabel 2.

Per fase zijn op voorhand belangrijke mijlpalen en deelresultaten gedefinieerd. Deze staan in de middelste kolommen van tabel 2. Een overzicht van de belangrijkste stakeholders voor dit project is te vinden in tabel 3.

5. Projectbeheersing

Het volledige landelijk LOVAH bestuur heeft zichzelf ten doel gesteld dit project te laten slagen. Het bestuurslid met in zijn portefeuille het Project Veilig Opleiden is eerste aanspreekpunt vanuit het bestuur en zorgt voor de algemene coördinatie van het project. Dit bestuurslid maakt en bewaakt de overall planning. Tevens denkt en schrijft hij/zij mee aan de verschillende onderdelen van het adviesrapport om zo de rode draad te bewaken.

Iedere fase van het project zal worden afgesloten tijdens een BV. Per fase en zo nodig tussendoor zullen de actiepunten en werklast worden verdeeld onder de bestuursleden en overige stakeholders. Het volledige bestuur is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit.

Al in een vroeg stadium zal de samenwerking worden gezocht met de verschillende stakeholders. Juist hun input en medewerking is voor het slagen van dit project onontbeerlijk.

Tabel 1 Doelstellingen Project Veilig Opleiden

Einddoel: Veilig opleidingsklimaat voor aios huisartsgeneeskunde		
Hoofddoel 1: 'Open kaart' benadering van feedback- & probleemsituaties	Hoofddoel 2: Transparante en uniforme procedures bij opleidingsinstituten over:	Hoofddoel 3: Rol voor de LOVAH bij de opzet en evaluatie
1a Uniforme en laagdrempelige feedback- & evaluatiemomenten van aios naar huisartsopleiders, instituutmedewerkers, stagebegeleiders, promotoren	2a Vermeend disfunctioneren van aios/aiotho	3a Creëren van een systeem voor periodieke evaluatie en updates van de bij hoofdoelstellingen 1 & 2 creëerde procedures
1b Transparante verwerking en consequenties van deze feedback	2b Vermeend disfunctioneren van huisartsopleider	3b Actieve rol voor de LOVAH in de voor hoofddoelstelling 1 & 2 & subdoel 3a creëerde procedures
1c Beschikbaarheid van een onafhankelijke, laagdrempelig benaderbare vertrouwenspersoon voor aios op alle opleidingsinstituten	2c Vermeend disfunctioneren van instituut medewerker	
1d Afschaffen van beoordeling van aios tijdens intervisie- & uitwisselingsmomenten	2d Vermeend disfunctioneren van stagebegeleider	
	2e Vermeend disfunctioneren van promotor	
	2f 'Onvoldoende beoordeling' van aios	
	2g 'Ontkoppeling' tussen aios en huisartsbegeleider	
	2h 'No-go advies' voor aios.	

Tabel 2 Projectplanning Project Veilig Opleiden

Project fasen	Mijlpalen	Resultaten	Start	Deadline
V o o r b e r r e e n i n n t e d e r e n	I n i t i a l e f a s e n			
	Awareness campagne stakeholders	Vermelding website/nieuwsbrief/FB LOVAH, tijdens contacten derden	1 Nov '17	1 Mrt '18
	Werven partners voor realisatie plan		1 Nov '17	1 Feb '18
	Verzamelen gegevens over huidige opleidingsituatie	Overzicht bestaande activiteiten, processen, protocollen & evaluatie resultaten bij lokale LOVAH afdelingen en instituten / NIVEL enquête '18 / Interstavendag'18 / Meldformulier Veilig Opleiden / POP enquête	1 Dec '17	1 Mei '18
	Uitwerken pijlers	Per pijler praktische adviezen aan HN ¹	1 Mei '18	1 Juli '18
	Samenvoegen pijlers tot adviesrapport (=actieplan)	adviesrapport	1 Jul '18	1 Sep '18
	Aanbieden adviesrapport aan HN		13-12-18	nvt
	Toezien implementatie van adviezen		1 Mrt '19	1 Juli '19
	Periodieke evaluatie & bijsturing		1 Juli '19	∞

Tabel 3 Overzicht stakeholders Project Veilig Opleiden

Stakeholder	Afkorting	Toelichting
Huisartsopleiding Nederland	HN	Overkoepelend orgaan voor de huisartsopleiding, bestaand uit instituten en huisartsopleiders.
Onderwijs Instituten Huisartsopleiding	Instituut	Praktische uitvoering van huisartsopleiding per opleidingsregio
Landelijk Huisartsen Opleiders Vereniging	LHOV	De Opleiders zijn ook gebaat bij uniforme en transparante protocollen en procedures bij opleidingsproblemen.
LOVAH Bestuur Landelijk	LOVAH Bes	Initiatiefnemers project 'Veilig Opleiden'
LOVAH Besturen Lokale afdelingen	LOVAH Afd	Hebben goed contact met lokale aios en opleidingsinstituten. Hebben inzicht in reeds lopende projecten
Werkgroep Onderwijs	WG Onderw	Expertise op onderwijs gebied, derhalve veel raakvlakken met dit project. Hebben inzicht in reeds lopende projecten
Individuele aios Huisartsgeneeskunde	aios Indi	Voor input voor adviesrapport. Aios kunnen meewerken aan de uitwerking van het adviesrapport